

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 09/12/2022 10:54
Sayı: E-120.07-1129777

7/67696
C8 12

GÜNLÜDÜR

09/12/2022

Sayı :E-75833232-610-4280946

Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 06.07.2022 tarihli ve 43452547-120-07-E. 1045190 sayılı yazınız.

Bakanlığuma intikal eden, Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU tarafından tevcih edilen 7/67696 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:8206E5B8-BA1D-4479-BC 7-85F93E45C0B4 Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>

Kustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi için: soruonergesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

internet address: www.sanayi.gov.tr

Kon'canaviveta-knolnibakanlivi shateli(ā)heli ken v

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU'NUN

7/67696 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türkiye Uzay Ajansı, maalesef bilimsel ve teknolojik çalışmaları ile değil Kurum yöneticilerinin magazinsel açıklamaları ile gündeme gelmekte, hatta karikatüristlere ilham kaynağı olmaktadır.

Kurum kadrolarına yapılan atamalarla da gündeme gelen Türkiye Uzay Ajansının başkanı, gönderilecek uzay aracında Türkiye mutfağından yemeklerin olması gerektiğini söyledi.

Milli Uzay Programına göre 2023 yılında Ay'a sert iniş yapılacağı açıklandı. Daha sonra bir Türk vatandaşının uzaya gönderileceği açıklandı.

Ama projenin hangi aşamada olduğuna dair herhangi bir açıklama yapılmamaktadır.

Bunlara göre;

Soru 1- Milli uzay programı kapsamında Ay'a sert iniş projesi hangi aşamadır, bu güne kadar ne kadar harcama yapılmıştır?

CEVAPLAR:

Cevap 1- Ay Araştırma Programı Projesi (AYAP-1), Hibrit İtki Sistemi kullanılarak azami ölçüde yerli imkânlarla üretilen bir uzay aracının Ay'a sert iniş gerçekleştirmesi şeklinde planlanan, Milli Uzay Programında yer alan ve ülkemizin uzaydaki hak ve menfaatleri açısından stratejik öneme haiz bir projedir. Bilindiği gibi, proje kapsamındaki uzay aracı, TÜBİTAK UZAY Enstitüsü ve DeltaV işbirliğiyle üretilecektir.

Bu çerçevede, AYAP-1 Projesinin detaylı fizibilite çalışmaları Şubat-Haziran 2021 döneminde yürütülerek başarıyla tamamlanmıştır. Gerekli dokümanların ve hazırlıkların tamamlanmasının ardından 15 Aralık 2021 tarihinde sözleşmenin imzalanması ile proje bilfiil başlamıştır. Mevcut süreçte, uzay aracı için kavramsal tasarım ve ön tasarım çalışmaları devam etmekte olup Yer İstasyonu ile ilgili teknik şartname dokümanı hazırlanmıştır. Hâlihazırda, DeltaV firması tarafından Hibrit İtki Sistemi için tasarım ve test çalışmaları sürdürülmektedir.

Önümüzdeki süreçte TÜBİTAK UZAY tarafından tasarım çalışmalarının tamamlanması ve araca ilişkin test çalışmalarına başlanması öngörülmektedir. DeltaV tarafında ise Hibrit İtki Sistemi için yerde statik ateşleme testlerinin devam ettirilmesi ve sonda roketi fırlatma kampanyaları vasıtasıyla, belirtilen Sistemin uzay ortamında da ateşleme testlerinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Şile test merkezinde yapılmış olan Statik fırlatma testleri başarılı olup, Sinop fırlatma alanında 80 km yukarıya fırlatılması Ağustos ayında başarıyla gerçekleştirilmiştir. Hibrit İtki Sistemi için kritik tasarım aşaması ve Uzay Aracı için kavramsal ve ön tasarım süreçlerine devam edilmektedir.

Söz konusu proje ile ülkemiz, derin uzaya yönelik çalışma yürüten ülkeler arasına katılmış bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, bu önemli projenin; itki, navigasyon, haberleşme gibi konularda birçok teknolojik kazanımı da beraberinde getirmesi ve ülkemizin uzay alanında insan kaynağını geliştirmesi öngörülmektedir.